

Handlingsplan for Offentlig-Private Partnerskaber (OPP)

Regeringen
Januar 2004

Handlingsplan for Offentlig-Private Partnerskaber (OPP)

Publikationen kan bestilles hos:
Schultz Information
Herstedvang 12
DK-2620 Albertslund

Telefon: 43 63 23 00
E-mail: Schultz@schultz.dk

Handlingsplanen er udarbejdet af Finansministeriet,
Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Trafikministeriet
og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Publikationen kan også hentes på ministeriernes hjemmesider:

Finansministeriet: www.fm.dk
Indenrigs- og Sundhedsministeriet: www.im.dk
Trafikministeriet: www.trm.dk
Økonomi- og Erhvervsministeriet: www.oem.dk

Oplag: 2.000
Pris: 25,00 kr. inkl. moms

ISBN: 87-7862-190-9
ISBN: Elektronisk udgave 87-7862-191-7

Design og produktion: Datagraf Auning A/S

Trykt i Danmark, januar 2004 af:
Datagraf Auning A/S

Økonomi- og Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Telefon: 33 92 33 50
E-mail: oem@oem.dk
Hjemmeside: www.oem.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	9
Bedre offentlig-privat arbejdsdeling	10
OPP – et instrument til at gå nye veje	10
OPP – ikke et mål i sig selv	11
OPP kan anvendes på mange områder	12
Rammerne for OPP – hvor står vi?	14
Initiativkatalog	17
Initiativ 1. Statslige pilotprojekter	18
Initiativ 2. Krav om OPP-vurdering på det statslige område	21
Initiativ 3. Pulje på 25 mio. kr. til at fremme regionale pilotprojekter på trafikområdet	22
Initiativ 4. Pulje på 6 mio. kr. til at fremme pilotprojekter på bygge- og boligområdet	23
Initiativ 5. Klare retningslinjer for kommuners fritagelse fra lånedeponeringsreglerne	24
Initiativ 6. Rammeaftale med kvalificerede OPP-rådgivere	26
Initiativ 7. OPP-vejledninger og standardkontrakter	27
Initiativ 8. OPP-vindue på www.udbudsportalen.dk	28
Initiativ 9. Sektoranalyser for anvendelse af OPP	29
Initiativ 10. Kompetenceenhed for OPP på bygge- og boligområdet	30

Handlingsplan for Offentlig-Private Partnerskaber (OPP)

Forord

Det offentlige skal blive bedre til at bruge markedet, når det leverer service til borgerne. Anvendelsen af private leverandører kan give øget effektivitet og fleksibilitet. Regeringen ønsker derfor at fremme nye organisations- og samarbejdsformer mellem den private og den offentlige sektor.

Offentlig-Private Partnerskaber (OPP) er én blandt flere nye organisationsformer, som den offentlige sektor skal blive bedre til at anvende. Brugen af OPP er ikke et mål i sig selv, men en hensigtsmæssig brug af OPP kan føre til innovation, øget kvalitet og effektiv udnyttelse af samfundets ressourcer.

Regeringen har allerede introduceret en række tiltag med henblik på at opnå en fornuftig brug af OPP – bl.a. i vækststrategien *Vækst med vilje* (2002), *Investeringsplanen* (2003) og *Vækst, viden og investeringer* (2003).

Med denne handlingsplan kommer regeringen med en række nye initiativer. Initiativerne skal være med til at understøtte, at det bliver naturligt for det offentlige at anvende OPP, når det er hensigtsmæssigt – til gavn for alle parter.

Regeringen

Bedre offentlig-privat arbejdsdeling

Regeringen ønsker en effektiv offentlig sektor, der kan levere service af høj kvalitet på den mest omkostningseffektive måde.

En bevidst brug af konkurrence og nye former for offentlig-privat samarbejde kan være med til at sikre, at den offentlige opgaveløsning er organiseret hensigtsmæssigt og effektivt, herunder at der er den rette arbejdsdeling mellem det offentlige og den private sektor.

En god arbejdsdeling betyder, at det offentlige og private supplerer hinanden med deres respektive kompetencer. En god offentlig-privat arbejdsdeling er vigtig, da den kan være med til at sikre øget innovation og effektivitet i de offentlige ydelser.

Det er et grundlæggende princip for regeringen, at det offentlige bør bruge markedet til at finde en god offentlig-privat arbejdsdeling. Inddragelse af markedet og private kompetencer i udførelsen af de offentlige opgaver kan ske på flere måder. På nogle områder kan borgeren få friere valgmuligheder. På andre områder, hvor der er veludviklede private markeder, kan traditionel udlicitering være vejen frem. På områder præget af bl.a. længerevarende og sammenhængende ydelser, kan Offentlig-Privat Partnerskab (OPP) være den mest hensigtsmæssige samarbejdsform.

OPP – et instrument til at gå nye veje

Offentlig-Privat Partnerskab (OPP) er et instrument til at løse en offentlig opgave i et samarbejde mellem det offentlige og private aktører¹⁾. OPP kan ses som en form for udlicitering, der bl.a. er kendetegnet ved, at finansiering, design, etablering og drift sammentænkes i udbuddet af projektet, og at projektet igangsættes på baggrund af en systematisk, økonomisk funderet deling af risici mellem den offentlige og private part. Dertil kommer, at en væsentlig del af investeringerne er private, og at der opereres med en løbende betaling for opgaven – ofte over en længere årrække, fx 30 år.

Effekten ved at anvende OPP afhænger af det enkelte projekt og dets målsætninger. OPP er især relevant ved større og længerevarende an-

¹⁾Internationalt er OPP bedre kendt som *Private Finance Initiative (PFI)* og/eller *Public Private Partnership (PPP)*, og det dækker over en række samarbejdsmodeller, fx *DBFO (Design, Build, Finance and Operate)* og *BOOT (Build, Own, Operate, Transfer)*.

lægsopgaver, hvor også driftsopgaver indgår. Grundlæggende er styrkerne ved OPP, at:

- OPP er baseret på en *helhedsvurdering* af, hvordan en opgave løses mest hensigtsmæssigt – bl.a. via en sammenkædning af finansiering, udvikling, etablering og drift.
- OPP kan i højere grad end traditionel udlicitering give rum til *innovation* både i organiseringen og håndteringen af de offentlige opgaver.
- OPP indebærer et stærkt fokus på en hensigtsmæssig ansvarsfordeling og dermed en bedre udnyttelse af de offentlige og private *kompetencer*, så disse supplerer hinanden bedst muligt.
- OPP kan være med til at styrke forberedelsen og gennemførelsen af projekter, så de holder sig inden for de opstillede *tids- og budgetrammer* ved at give den private investor de rette incitamenter til at kontrollere opgaveløsningen.

En hensigtsmæssig brug af OPP kan således bidrage til at skabe innovation og bedre kvalitet i den offentlige service, samtidig med at OPP kan bidrage til en mere effektiv udnyttelse af samfundets ressourcer. Internationale erfaringer indikerer endvidere, at OPP kan bidrage til, at offentlige projekter overholder tidsfrister og budgetter.

Samarbejde efter OPP-modellen kan ydermere være en kilde til videndeling og kompetenceudveksling mellem den offentlige og den private sektor. Det kan bidrage til, at de offentlige ydelser gentænkes og nyudvikles samtidig med, at private virksomheder får adgang til nye markeder.

Når en opgave organiseres som OPP, bliver tilrettelæggelsen af opgaven overvejet nøje, og ydelsens kvalitet og pris bliver specificeret. Dermed bliver der skabt øget gennemsigtighed omkring de reelle omkostninger, der er forbundet med at levere offentlige ydelser. En sådan gennemsigtighed er en vigtig forudsætning for, at det offentlige løbende kan vurdere, om opgaverne er tilrettelagt mest hensigtsmæssigt, og om markedet inddrages bedst muligt i opgaveløsningen.

OPP – ikke et mål i sig selv

Det skal være naturligt for det offentlige at overveje OPP på lige fod med andre modeller for offentlig-privat samarbejde. OPP skal bruges, hvor det fremmer kvalitet, effektivitet, innovation og professionalisering i den offentlige opgavevaretagelse.

Boks 1. Processen i et OPP-projekt

Afklaring
af behov
og strategi

Forberedelse
af udbud

Udbud

Kontrakt

Drift af
projektet

Et OPP-projekt indeholder de samme faser som ved et traditionelt udbud. Indholdet i faserne og varigheden af dem er imidlertid anderledes, hvorfor der også er andre omkostninger forbundet med at gennemføre de enkelte faser.

Forberedelsen af OPP-udbudet vil ofte rumme nye udfordringer for den offentlige udbyder. I stedet for at stille krav til input, eksempelvis valg af byggemateriale eller rengøringstimer, flyttes fokus over på outputsiden og dermed endemålene for projektet. Endvidere lægges der relativt mere vægt på at fastlægge de rette incitamentsstrukturer ved at identificere og prissætte risici, succeskriterier mv.

Men OPP er ikke et mål i sig selv. Ufornuftige projekter bliver ikke bedre af at blive gennemført som OPP. Brugen af OPP skal sammenholdes med de samfundsmæssige konsekvenser, herunder mulighederne for styring af de offentlige udgifter. OPP skal alene anvendes til at understøtte effektive og rentable projekter – og ikke til finansiel spekulation. Det offentlige har et ansvar for, at fremtidens skatteborgere ikke kommer til at bære byrderne af investeringer foretaget i dag.

OPP kan anvendes på mange områder

Internationalt er OPP blevet anvendt på en række områder, der spænder fra infrastruktur over sport og kultur til sundhed og forsvar. De potentielle fordele ved at anvende OPP kan variere fra område til område. Men i princippet kan OPP anvendes inden for en meget bred vifte af områder.

Udbygning af *infrastrukturen* er et af de områder, hvor der i udlandet er høstet flest erfaringer med anvendelsen af partnerskaber, fx anlæg af veje, broer, tunneler og jernbaner. Det er typisk her, de fleste andre lande med formulerede OPP-strategier og -programmer er startet. Det skyldes dels, at landene har haft et væsentligt behov for at opgradere disse områder og dels, at der på infrastrukturområdet har været erfaringer at bygge videre på.

Internationale erfaringer viser, at anvendelsen af OPP i forbindelse med infrastrukturprojekter kan give bedre anlægsstyring, *jf. boks 2*. Incitamenterne til at overholde budgetter og tidsplaner styrkes i et OPP-projekt som følge af en mere hensigtsmæssig og klar ansvarsfordeling mellem det offentlige og den private part. OPP kan ligeledes sikre en mere rationel tilrettelæggelse af vedligeholdelse af aktiverne.

Boks 2. Britiske erfaringer med styring af projekter

Den engelske rigsrevision, National Audit Office, offentliggjorde i februar 2003 en undersøgelse af, om anvendelsen af OPP inden for større projekter kan give „mere værdi for pengene“. Merværdien blev målt på, hvorvidt budgetter og tidsplaner blev overholdt i OPP-projekter sammenlignet med traditionelt gennemførte projekter. Selv om budgetter og tidsplaner ikke giver et fuldt billede af projekternes succes, er begge forhold særdeles vigtige dimensioner i forhold til projekternes gennemførelse. Undersøgelsen viste, at:

- 70 pct. af projekterne uden anvendelse af OPP var væsentligt forsinkede. Omvendt var kun 24 pct. af OPP-projekterne forsinkede. Heraf var 92 pct. kun forsinkede i op til 2 måneder, mens 8 pct. blev afsluttet meget sent.
- 73 pct. af projekter igangsat uden anvendelse af OPP blev dyrere end budgetteret. Omvendt blev kun 20 pct. af OPP-projekterne dyrere end budgetteret – størstedelen af disse fordyrelser skyldtes i øvrigt nye bestillinger fra offentlig side efter kontraktindgåelsen.

Kilde: HM Treasury, (2003): PFI: Meeting the Investment Challenge

Bygninger og bygningsdrift, herunder kontorbyggerier, fængsler, kasernebygninger og -anlæg, skoler, daginstitutioner og hospitaler er et voksende OPP-område i bl.a. Holland og Storbritannien. På dette område står den private leverandør som minimum for anlæg og efterfølgende drift og vedligehold af byggerierne.

Der kan være mange fordele forbundet med anvendelse af OPP på dette område. Integrationen af ansvaret for byggeri og den efterfølgende bygningsvedligeholdelse samt eventuelt drift af de tilhørende servicefunktioner såsom vagt, rengøring, kantinedrift mv. giver den private part økonomiske incitament til at lave løsninger, der er gode og billige både i byggefasen og ved den efterfølgende drift. Den offentlige sek-

tor vil desuden kunne drage nytte af stordriftsfordele, hvis flere opgaver sættes i udbud samlet.

Byomdannelse og byfornyelsesprojekter kan også være væsentlige indsatsområder for OPP. Omdannelse af et helt byområde er kendetegnet ved et stort kapitalbehov samt behov for en koordineret indsats (fx i form af en helhedsplan for området), der sikrer synergieffekter. OPP's fordele ligger i, at der kan åbnes op for nye ideer til en effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af arealer og bygninger gennem inddragelse af private kompetencer.

På lidt længere sigt kunne man også forstille sig muligheder for anvendelsen af OPP på de mere traditionelle *offentlige serviceområder*, fx plejeboliger, daginstitutioner og handicapområdet. På disse områder kan det være relevant at opbygge et privat marked, og OPP kan tænkes som et instrument hertil. Den private part kan – ud over at bygge og vedligeholde bygningerne – levere den offentlige serviceydelse og dermed opbygge en ekspertise, der kan danne grundlag for et privat marked.

Rammerne for OPP – hvor står vi?

Regeringen har allerede igangsat en række initiativer med henblik på at fremme anvendelsen af OPP i den offentlige sektor, jf. *boks 3*.

Boks 3. Udvalgte initiativer på OPP-området

- Regeringen har etableret to puljer på i alt 200 mio. kr. for 2003 og 2004. Puljerne er afsat til amter og kommuner, der kan søge om dispensation fra lånedeposeringsreglerne, når de igangsætter et OPP-projekt.
- Der er blevet udviklet en første generation af en såkaldt Public Sector Comparator (PSC) og en Public Private Comparator (PPC). Begge kan bruges som værktøjer til at vurdere det økonomiske rationale ved at anvende OPP.
- På det statslige byggeområde udvikles der OPP-vejledninger og -retningslinjer, bl.a. i form af en standardkontrakt. Det kan forbedre grundlaget for, at OPP kan overvejes som løftestang ved større statslige byggeinvesteringer, jf. „Staten som bygherre“ (2003).

I investeringsplanen 2003 samt trafiktaften af 5. november 2003 blev det besluttet, at staten vil medvirke til at OPP-teste en række pilotprojekter. Pilotprojekterne skal være med til at opbygge erfaringer med OPP, herunder afdække barrierer.

Dette er skridt på vejen mod en hensigtsmæssig brug af OPP. Der er imidlertid endnu kun meget få erfaringer med OPP i Danmark, og endnu er ingen OPP-projekter i reel drift.

Erfaringer fra andre lande peger på, at den største udfordring for, at OPP kan anvendes hensigtsmæssigt, er at opbygge de rette kompetencer til fx at vurdere, planlægge og gennemføre et OPP-projekt. Det gælder i såvel den offentlige som i den private sektor.

Dette betyder, at opstarts- og transaktionsomkostninger i forbindelse med at planlægge, udbyde og gennemføre et OPP-projekt i dag kan være så høje, at de udgør barrierer for, at markedet for OPP udvikles.

De internationale erfaringer bekræfter, at især de første OPP-projekter vil være dyre at igangsætte. Men de første OPP-projekter bør ses som fornuftige investeringer – og lærepenge, der på sigt kan være med til at fremme en mere effektiv anvendelse af samfundets ressourcer.

Regeringen gennemfører derfor nu en række nye initiativer *jf. boks 4*, der skal understøtte brugen af nye organisations- og samarbejdsformer mellem den private og den offentlige sektor. De enkelte tiltag skal samlet bidrage til at:

- Fjerne eller mindske barrierer for hensigtsmæssig anvendelse af OPP.
- Øge antallet af områder, hvor OPP kan anvendes.
- Bidrage til at opbygge og udvikle kompetencerne i både det offentlige og det private.
- Fremme udviklingen af et velfungerende marked for OPP.

Boks 4. Nye initiativer

- Initiativ 1. Statslige pilotprojekter: Et nyt fængsel, et nyt magasin for Rigsarkivet mv. og et antal vejprojekter undersøges med henblik på, om de vil være hensigtsmæssige at organisere som OPP-projekter.
- Initiativ 2. Krav om OPP-vurdering på det statslige område: Alle større statslige bygge-, anlægs- og forsyningsprojekter skal testes for, om de bør organiseres som OPP-projekter.
- Initiativ 3. Regionale pilotprojekter på trafikområdet: Der er afsat en pulje på 25 mio. kr., hvorfra amter og kommuner kan søge om tilskud til undersøgelser af, om regionale trafikprojekter med fordel kan realiseres som OPP.
- Initiativ 4. Pilotprojekter på bygge- og boligområdet: Der er afsat en pulje på 6 mio. kr. til at fremme iværksættelse af pilotprojekter på bygge- og boligområdet.
- Initiativ 5. Klare retningslinjer for kommuners fritagelse fra lånedeposeringsreglerne: Initiativet skal sikre øget gennemsigtighed i forhold til kommuners fritagelse fra deponeringsreglerne i forbindelse med OPP.
- Initiativ 6. Rameaftale med kvalificerede OPP-rådgivere: Staten og kommunerne sikres mulighed for at købe professionel rådgivning til en fordelagtig pris.
- Initiativ 7. OPP-vejledninger og standardkontrakter: Der udvikles en række vejledninger og standardkontrakter, der vil blive stillet til rådighed for offentlige og private aktører.
- Initiativ 8. OPP-vindue på www.udbudsportalen.dk: For at understøtte erfarings- og vidensdeling om OPP åbnes et særligt OPP-vindue på den eksisterende udbudsportal.
- Initiativ 9. Sektoranalyser for anvendelse af OPP: Der udarbejdes en række analyser, der skal bidrage til at afdække potentielle områder, hvor OPP kan være en nyttig organisationsform.
- Initiativ 10. Kompetenceenhed for OPP på bygge- og boligområdet: En ny kompetenceenhed skal fremme iværksættelse af pilotprojekter og opbygning af kompetencer blandt markedets aktører.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal sikre en løbende koordinering, evaluering og opfølgning på handlingsplanens initiativer.

Initiativkatalog

Initiativ nr. 1

Statslige pilotprojekter

Formål

At opbygge konkrete erfaringer og afdække eventuelle barrierer for en hensigtsmæssig anvendelse af OPP.

Indhold

Regeringen har udvalgt nedenstående konkrete projekter på det statslige område med henblik på at undersøge, om de vil være hensigtsmæssige at organisere som OPP-projekter:

- Fængsel i Østdanmark.
- Nyt magasin for Rigsarkivet, Landsarkivet for Sjælland og Det Kongelige Bibliotek.
- Vejprojekter i trafikaftalen af 5. november 2003.

Projekterne er valgt på baggrund af en første vurdering af deres OPP-egnhed. Projekterne ligger inden for forskellige opgaveområder og er forskellige i deres volumen, hvilket danner udgangspunkt for en bred erfarings- og kompetenceopbygning.

Pilotprojekterne supplerer de to pilotprojekter, der indgår i investeringsplanen 2003 – et parkeringsanlæg i Ørestad og en tunnel ved Roskilde Fjord.

Nyt fængsel i Østdanmark

Som led i aftalen om finansloven for 2004 er det besluttet at opføre et nyt lukket fængsel med mindst 250 pladser i Østdanmark. Der er afsat 80 mio. kr. i 2004–2007 til planlægning, projektering og udbud af det nye statsfængsel. Selve byggeriet forventes gennemført i perioden 2008–2010. Der er gode erfaringer med OPP på fængselsområdet i bl.a. Storbritannien

De væsentligste fordele ved at bruge OPP i forbindelse med etableringen af et nyt fængsel ligger i, at den offentlige myndighed kan koncentrere sig om de centrale opgaver. Det kan fx være overvågning og rehabilitering, mens anlægget og den efterfølgende bygningsvedligeholdelse samt visse støttefunktioner kan overlades til en privat leverandør.

Fængselsdrift er kendetegnet ved et meget stort kapitalapparat, der kun ved betydelige investeringer kan ombygges til andre formål. Integrationen mellem drift og byggeri betyder, at der bliver økonomiske incitamenter til at lave løsninger, der også er omkostningseffektive og fleksible i driftsfasen.

Nyt magasin for Rigsarkivet, Landsarkivet for Sjælland og Det Kongelige Bibliotek

Som led i finanslovaftalen for 2004 blev der indgået aftale om etablering af nye magasiner på Kalvebod Brygge til Rigsarkivet, Landsarkivet for Sjælland og Det Kongelige Bibliotek. Til formålet er afsat 565 mio. kr. på finansloven for 2004. I forbindelse med byggeopgaven og den forestående flytning vil det være relevant at overveje organiseringen og tilrettelæggelsen af opgaverne for et rigsarkiv.

Der er tale om et meget omfattende projekt, hvor der grundet den meget pladskrævende arkivdrift vil være behov for at sikre en meget tæt kobling mellem den måde byggeriet designes på og de efterfølgende driftsomkostninger. Det er derfor relevant at overveje OPP som organisationsform, herunder hvorvidt det er hensigtsmæssigt at lade den private part forestå de tekniske og logistiske dele af selve arkivdriften i en længere årrække.

Den private part vil med den tætte kobling mellem ansvaret for anlæg og drift få et incitament til at tænke totaløkonomisk i udformningen af et nyt rigsarkiv i forhold til at kunne optimere den efterfølgende bygningsdrift og -vedligeholdelse.

Vejprojekter i trafikaftalen

I trafikaftalen af 5. november 2003 er der blandt andet truffet beslutning om gennemførelse af en række vejprojekter, eksempelvis 1. etape af Bording-Låsby og Frederikssundsmotorvejen samt 2. og 3. etape af Holbæk-Vig. Der nævnes desuden en række potentielle projekter, hvortil der skal udarbejdes et detaljeret beslutningsgrundlag før en eventuel endelig beslutning om gennemførelse.

I dag anvendes primært fagentrepriser ved gennemførelsen af statslige vejprojekter. Et skridt i retning af øget inddragelse af den private sektor i gennemførelsen af vejprojekter er totalentrepriser, som bortset fra finansieringselementet kan siges at være en variant af OPP-modellen.

I forbindelse med den videre udmøntning af de i trafiktaftalen nævnte projekter, vil det blive vurderet, i hvilket omfang og hvordan private aktører skal inddrages, herunder om der er projekter, hvor det vil være hensigtsmæssigt at anvende OPP.

Andre projekter

Som en del af regeringens byggepolitik skal relevante statslige byggerier fra 2004 testes systematisk for, om de bør iværksættes som OPP. Dette krav bredes ud til også at dække anlægs- og forsyningsprojekter, jf. initiativ 2. Disse analyser må forventes at medføre, at der vil blive igangsat yderligere konkrete OPP-projekter i de kommende år.

Tidsplan

Undersøgelserne af, om projekterne er egnede til at gennemføre som OPP, igangsættes i 2004.

Ansvar

Ressortministerierne har ansvaret for projekterne.

Initiativ nr. 2

Krav om OPP-vurdering på det statslige område

Formål

At fremme brugen af OPP i større statslige bygge-, anlægs- og forsyningsprojekter.

Indhold

Som en del af regeringens byggepolitik skal relevante statslige byggerier fra 2004 testes systematisk for, om de bør iværksættes som OPP. Håndteringen af disse krav udmøntes i en bekendtgørelse med tilhørende vejledning, som offentliggøres primo 2004.

I vejledningen fastlægges retningslinjer for, hvornår det er relevant at teste et projekt, ligesom der gives retningslinjer for, hvordan en systematisk vurdering foretages.

Med denne handlingsplan bredes kravet om testning desuden ud til også at dække anlægs- og forsyningsprojekter. Dette krav funderes i eksisterende krav i Budgetvejledningen.

For at lette udvælgelsen af relevante projekter og sikre en systematisk vurdering laves en vejledning til at håndtere dette. Vejledningen vil blive en del af Finansministeriets Økonomi-Administrative Vejledning (ØAV).

Tidsplan

Bekendtgørelsen og vejledningen om statslige byggeprojekter foreligger primo 2004.

Vejledningen vedrørende andre statslige anlægs- og forsyningsprojekter vil foreligge medio 2004.

Ansvar

Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Finansministeriet.

Trafikministeriet.

Initiativ nr. 3

Regionale pilotprojekter på trafikområdet

Formål

Initiativet skal fremme iværksættelsen af regionale pilotprojekter på trafikområdet ved at bidrage til undersøgelser af, om regionale og lokale trafikprojekter kan realiseres som OPP.

Indhold

I forlængelse af trafikaftalen af 5. november 2003 er der afsat en pulje på 25 mio. kr. (OPP-Trafikpuljen), hvorfra amter og kommuner kan søge om tilskud til dækning af visse transaktionsomkostninger i forbindelse med at teste og igangsætte OPP-pilotprojekter på trafikområdet.

For at komme i betragtning skal kommunen eller amtet indsende en ansøgning, der indeholder en beskrivelse af projektet, herunder en godtgørelse af det trafikale behov, en foreløbig vurdering af den samfundsøkonomiske rentabilitet samt en foreløbig vurdering af relevansen ved en OPP-organisering.

De regionale pilotprojekter under OPP-Trafikpuljen er regionale/lokale projekter, hvor ansvaret planlægningsmæssigt og økonomisk er forankret hos den regionale myndighed. Staten ønsker alene at fremme samarbejdet mellem offentlige og private parter. Foranalysen udarbejdes således ikke med henblik på en eventuel senere statslig medfinansiering af projekterne.

Tidshorisont

Puljen er afsat under Trafikministeriet med forventet udmøntning i perioden 2004–2005.

Ansvar

Trafikministeriet.

Initiativ nr. 4

Pilotprojekter på bygge- og boligområdet

Formål

Initiativet skal bidrage til, at kommuner og amter iværksætter pilotprojekter, der afprøver OPP og OPP-lignende elementer på bygge- og boligområdet.

Indhold

Der etableres en pulje på 6 mio. kr. over 3 år til at understøtte kommuner og amter, der ønsker at iværksætte et hensigtsmæssigt OPP-pilotprojekt eller et projekt, der indeholder OPP-lignende elementer. En kommune eller et amt kan ansøge om at få del i puljen med henblik på at få dækket visse af de ekstra omkostninger, der vil være forbundet med at teste og anvende OPP på bygge- og boligområdet i startfasen.

En forudsætning for at få del i puljen er, at den enkelte kommune eller amt melder deres erfaringer tilbage, så de kan indgå i en generel opbygning af viden om barrierer og muligheder for OPP i Danmark. Derved skabes et fortsat bedre grundlag for at anvende OPP hensigtsmæssigt.

Tidshorisont

Puljen er afsat under Økonomi- og Erhvervsministeriet. Ordningen vil være gældende fra medio 2004–2006.

Ansvar

Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Initiativ nr. 5

Klare retningslinjer for kommuners fritagelse fra lånedeponeringsreglerne

Formål

Sikre øget gennemsigtighed i forhold til kommuners fritagelse fra lånedeponeringsreglerne i forbindelse med OPP.

Indhold

Regeringen vil lægge op til, at der i økonomiaftalerne for 2005 med henholdsvis Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen afsættes særlige lånerammer til offentlig-private samarbejdsprojekter med effektiviseringsaspekter.

I økonomiaftalerne for 2003 og 2004 er der for hvert af årene afsat særlige lånepuljer på 100 mio. kr. til offentlig-private samarbejdsprojekter med effektiviseringsaspekter. Ansøgningerne på disse puljer har vist, at der i kommuner og amter er usikkerhed omkring, hvad der kræves for at opnå dispensation fra lånebekendtgørelsens deponeringsregler via puljerne. Forudsat at der opnås en aftale i forbindelse med økonomiaftalerne for 2005, vil der derfor fremlægges klare retningslinjer for, hvilke oplysninger og krav, der stilles til kommunerne og amterne, i forbindelse med ansøgning om fritagelse af lånedeposering. Retningslinjerne vil indgå i tilskudsvejledningen for 2005.

Retningslinjerne vil fx kunne omfatte indberetning af, hvori det offentlig-private samarbejde består og konkretisering af, hvilke effektiviseringer kommunen/amtet forventer i forbindelse med projektet. Kommuner og amter skal således beskrive, hvorvidt og hvordan den private aktør er involveret i finansiering, design, etablering og drift af projektet.

I forbindelse med økonomiaftalerne for 2005 vil det endvidere overvejes – i respekt for puljestørrelsen – at opstille en vejledende procent-sats for kommuners og amters fritagelse for lånedeposering ved OPP-

projekter. For at imødegå risikoen for, at fritagelsen forsøges anvendt til mere traditionel lånefinansiering af anlægsprojekter, skal projekterne stadig underkastes en individuel behandling i Indenrigs- og Sundhedsministeriet, hvorefter en eventuel konkret dispensation vil blive meddelt.

Tidshorisont

Initiativet kan implementeres medio 2004.

Ansvar

Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Initiativ nr. 6

Rammeaftale med kvalificerede OPP-rådgivere

Formål

Initiativet skal skabe mulighed for professionel OPP-rådgivning til en fordelagtig pris.

Indhold

Der gennemføres et rammeudbud for OPP-rådgivning. På den baggrund udarbejdes en rammekontrakt med en række kvalificerede rådgivnings- og konsulentvirksomheder på OPP-området. Rammekontrakten vil give statslige og kommunale aktører, der vil forberede og gennemføre et OPP-projekt, en mulighed for at købe professionel rådgivning til en fordelagtig pris.

Rammekontrakten vil dermed bidrage til at sænke omkostningerne, der i markedets startfase kan være relativt høje, og derfor udgøre en barriere for anvendelsen af OPP.

Tidshorisont

Rammeudbuddet planlægges gennemført primo 2004. Ordningen gælder for en 3-årig periode.

Ansvar

Finansministeriet med inddragelse af Trafikministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Initiativ nr. 7

OPP-vejledninger og standardkontrakter

Formål

Vejledninger og standardkontrakter skal sikre, at private tilbudsgivere og offentlige udbydere får lettere ved at anvende OPP.

Indhold

Der udvikles en række OPP-vejledninger og standardkontrakter, der bliver stillet til rådighed for kommunale, amtslige, statslige og private aktører.

Vejledningerne vil bl.a. omfatte:

- Proces- og planlægningsguide.
- Udbudsprocesser.
- Kontraktudformning.
- Finansierings- og betalingsmekanismer.
- Økonomisk styring.
- Testning af OPP som løsningsmodel.

Standardkontrakterne vil særligt forholde sig til de områder, hvor OPP afprøves i Danmark. Udviklingen af kontrakter og vejledninger vil ske på baggrund af de internationale erfaringer. Målet er, at standardkontrakterne dækker et forsat bredere spektrum af opgaveområder over de kommende år.

Tidshorisont

Arbejdet foregår fra 2004–2006.

Ansvar

Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Finansministeriet.

Trafikministeriet.

Arbejdet gennemføres med inddragelse af de relevante ressortministerier.

Initiativ nr. 8

OPP-vindue på www.udbudsportalen.dk

Formål

OPP-vinduet på udbudsportalen skal understøtte erfarings- og viden-
deling om OPP.

Indhold

I dag er www.udbudsportalen.dk en central kilde til information om of-
fentlig-privat samspil, herunder erfaringer med og trin for trin vejled-
ninger i traditionel udlicitering og udbudsbaserede service-partnerska-
ber mv.

Der åbnes et særligt OPP-vindue på www.udbudsportalen.dk. Vinduet
vil indeholde OPP-vejledninger og standardkontrakter samt anden in-
formation om OPP, herunder OPP-cases fra både ind- og udland.

Tidshorisont

Udvidelsen af udbudsportalen påbegyndes primo 2004. Vinduet for-
ventes åbnet medio 2004.

Ansvar

Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Initiativ nr. 9

Sektoranalyser for anvendelse af OPP

Formål

Initiativet skal bidrage til at afdække potentielle områder, hvor OPP kan være en nyttig organisationsform.

Indhold

Der udarbejdes en række analyser, som vurderer grundlaget for at anvende OPP og OPP-lignende udliciteringsformer på en række opgaveområder.

Analyserne vil fx kunne berøre områder som sundhed, trafik, byfornyelse og byomdannelse, ældreboliger, vand og kloak, forsvaret og en række velfærdsområder. Analyserne vil også inddrage udenlandske erfaringer.

Tidshorisont

Analyserne udarbejdes 2004–2006.

Ansvar

Finansministeriet.

Relevante ressortministerier bliver inddraget i analysearbejdet.

Initiativ nr. 10

Kompetenceenhed for OPP på bygge- og boligområdet

Formål

Kompetenceenheden skal fremme iværksættelse af pilotprojekter og opbygning af kompetencer. Derudover skal enheden understøtte en hensigtsmæssig anvendelse af OPP og driftspartnerskaber med fokus på byggeri, vedligeholdelse og renovering af almennyttige boliger, handicappede boliger, skoler, institutioner samt byomdannelse og -fornyelse.

Indhold

En enhed i Erhvervs- og Boligstyrelsen vil understøtte opbygning af OPP-relevante kompetencer blandt markedets aktører. Enheden vil sikre en fokuseret indsats i forhold til:

- Fordeling af puljen på bygge- og boligområdet.
- Udarbejdelse af standardkontrakter og vejledninger.
- Udarbejdelse af analyser.
- Koordinering af videndeling og erfaringsopsamling.
- Udbygning af www.ubudsportalen.dk.
- Fremme etablering af netværk for virksomheder og myndigheder med interesse i OPP mv.

Tidshorisont

Enheden etableres primo 2004.

Ansvar

Økonomi- og Erhvervsministeriet.

